

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри
«Підприємництво, торгівля
та біржова діяльність»
«25» серпня 2020 р.
протокол № 1

ПОЛОЖЕННЯ

про проведення предметної олімпіади
з дисципліни *«ЕКОНОМІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»*

Мета проведення олімпіади – розвиток творчих здібностей студентів, формування навичок і переконань, які будуть визначати поведінку і вміння спеціаліста з економіки підприємств в майбутній економічній діяльності по розробці інвестиційних на підприємствах різних форм власності та сфер діяльності.

Строк проведення олімпіади – олімпіада проводиться в листопаді у 1 навчальному семестрі.

Контингент учасників олімпіади – здобувачі ступеня вищої освіти «Магістр» зі спеціальності 076 – підприємництво, торгівля та біржова діяльність.

Методика проведення першого (внутрівузівського) туру олімпіади. Олімпіада проводиться в два етапи. На першому етапі відбір переможців здійснюється на базі результатів відповідей на запитання з використанням класу комп'ютерної підготовки (список запитань наведено в додатку А). Переможці першого етапу беруть участь у другому етапі.

На другому етапі учасники виконують науково-дослідну роботу по проблемам економічного управління підприємством (зразкова тематика наведена в додатку Б). Кращі роботи відбираються для участі в обласних, республіканських та міжвузівських олімпіадах.

Журі олімпіади:

- *голова журі* – ведучий викладач дисципліни «Економічне управління підприємством», к. е. н., доцент Грицаєнко Г.І.;
- *члени журі* – к.е.н., доцент Андрєєва Л.О., к.е.н., ст. викладач Грицаєнко М.І.

Заохочення для переможців олімпіади – за результатами олімпіади переможці заохочуються різноманітними формами матеріального і морального стимулювання.

Порядок оновлення матеріалу для проведення олімпіади. Запитання до першого етапу оновлюються щорічно і затверджуються на засіданні кафедри.

Критерії відбору переможців для участі в другому турі Всеукраїнської олімпіади. Кращі роботи другого етапу розглядаються на засіданні журі, яке складається з ведучих викладачів кафедри. Роботи оцінюються за такими критеріями: актуальність, відповідність нормативним актам, наукова новизна, практичне застосування.

Зав. кафедри підприємництва, торгівлі
та біржової діяльності

к.е.н., доц. Л.О. Болтянська

ЗАПИТАННЯ

для першого етапу предметної олімпіади

з дисципліни **“ЕКОНОМІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ”**

1. Чим зумовлені зміни концептуальних уявлень про управління підприємством як машиною та як живим організмом?
2. Які цілі підприємства сформулювались у процесі еволюції уявлень про його природу?
3. Підприємство як організація: що нове з'явилося у цій концепції?
4. Чим зумовлена та як виявила себе системна інституційна проблема вітчизняних підприємств?
5. Якими є основні сфери функціонування бізнесу в Україні та різновиди підприємств?
6. Що включає в себе економічне управління підприємством як предметна галузь знань?
7. Які є ключові параметри діяльності підприємства, за допомогою яких здійснюється економічне управління?
8. Які основні завдання економічного управління сучасним підприємством?
9. Що є предметом навчальної дисципліни «Економічне управління підприємством»?
10. Яких компетенцій набуватиме майбутній фахівець, вивчаючи цю дисципліну?
11. У чому полягає особливість використання системного аналізу в економічному управлінні підприємством?
12. Який основний зміст процесу розробки управлінських рішень згідно з теорією прийняття рішень?
13. Наскільки стандартизованим є поетапне структурування процесу Прийняття рішень?
14. Чи завжди проблема в діяльності підприємства є виявляється через певні ознаки?
15. Якими способами передбачають розвиток проблемної ситуації?
16. Яким чином задаються цілі та рівні їх досягнення?
17. Що вважають ключовим етапом прийняття рішення?
18. Дайте визначення технології прийняття управлінських рішень?
19. Якими методами обґрунтовують управлінські рішення?
20. Чому виникає проблема синектичної сумісності методів та як її розв'язують?
21. Чим істотно відрізняється ВРМ-система від своїх попередників?
22. Яким чином відбувається цільова налаштованість господарських процесів?
23. Чому не слід обмежуватися фінансовими показниками під час формування системи ключових показників в управлінні за цілями?

24. Сформулюйте основні правила ефективної розробки набору ключових показників економічного управління підприємством?
25. Як виникає механізм економічного управління з погляду системного підходу до підприємства?
26. Який механізм взаємодії витрат, рівня операційної активності та прибутку підприємства у системі CVP-аналізу?
27. Які головні управлінські завдання та інструменти системи контролінгу?
28. Які основні управлінські завдання та інструменти збалансованої системи показників?
29. Що розуміють під терміном «порядок» для соціально-економічної системи?
30. Назвіть основні інструменти, якими держава регулює економічні процеси на макро- і мікрорівні економіки.
31. Якими є універсальні типові документальні форми, котрі є інструментами макrorівня, але визначають рамкові умови господарювання підприємств?
32. За допомогою яких внутрішніх інструментів наводять економічний лад на підприємстві?
33. З якою метою розробляють на підприємстві регламент економічного управління?
34. Які підрозділи традиційно включають до складу економічних служб підприємства?
35. Що повинно міститись у Положенні про службу на підприємстві?
36. З яких розділів має складатися посадова інструкція фахівця?
37. Що таке «ділова етика»?
38. Які основні моральні обов'язки підприємства?
39. У чому полягає сутність бюджетування та які переваги воно дає підприємству?
40. Наведіть кілька причин, за яких керівнику підприємства необхідно впроваджувати бюджетування.
41. Чи можна бюджетування розглядати як управлінську технологію та водночас як процес? Що їх поєднує й розділяє?
42. Які види бюджетів залежно від різних класифікаційних ознак ви знаєте?
43. Які бюджети входять до складу операційного бюджету? Фінансового? Майстер-бюджету?
44. Розподіл на які види витрат найчастіше використовується в бюджетуванні? Наведіть приклади таких витрат.
45. У чому різниця між бюджетним процесом і бюджетним циклом?
46. Охарактеризуйте сутність і завдання системи бюджетування, її складових.
47. Що є об'єктами бюджетування за використання методу АВВ?
48. Якими є основні передумови створення ефективної системи бюджетування на підприємстві?
49. У чому полягає одна з відмінностей бюджетування як управлінської технології?
50. Яке є основне завдання побудови фінансової структури підприємства?

51. Які є групи об'єктів бюджетування на підприємстві?
52. Які основні переваги проектування фінансової структури на основі бізнес-процесів?
53. Назвіть переваги проектування фінансової структури на основі організаційної структури.
54. Які головні етапи розгляду бюджетних даних усередині кожного підрозділу підприємства?
55. Які основні документи включає в себе бюджетний довідник?
56. Назвіть головні вимоги до організаційно-часового регламенту бюджетування.
57. У чому полягає основне завдання бюджетного регламенту?
58. Які етапи включає в себе регламентація процесу бюджетування?
59. Якою є послідовність розробки операційних бюджетів?
60. У чому полягає роль операційних бюджетів у відображенні поточної діяльності підприємства?
61. Які класифікації витрат ви знаєте? Які витрати називають прямими й чим вони відрізняються від непрямих?
62. Чи правильним є твердження, що постійні витрати завжди залишаються незмінними в разі зміни обсягу продажів компанії?
63. Що таке точка беззбитковості? Покажіть аналітичне й графічне відображення точки беззбитковості, зони прибутку та збитку підприємства.
64. У чому сутність розрахунку собівартості Продукції за методом прямих витрат (дірект-костінг)?
65. Як розраховується повна собівартість продукції?
66. Назвіть основні статті витрат бюджету продажів. Як його обраховують? Які допоміжні бюджети можуть складатись при цьому?
67. Як розраховується бюджет виробництва підприємства?
68. Які бюджети прямих витрат ви знаєте? Визначте структуру цих бюджетів та особливості їх розробки.
69. Яка інформація необхідна для розробки бюджету прямих витрат на оплату праці?
70. Перелічіть склад статей витрат бюджету загальнопромислових (непрямих) витрат. Яким чином витрати в ньому розподіляють за видами продукції?
71. Як формується бюджет комерційних витрат? Чи передбачається в ньому розподіл витрат на умовно-постійні та умовно-змінні? Назвіть ці витрати. Коли доцільно його розробляти?
72. Які статті витрат формують бюджет адміністративних витрат? Хто розробляє цей бюджет?
73. Визначте послідовність розробки Бюджету доходів і витрат підприємства.
74. Що таке маржинальний доход підприємства? Як його розраховують і яке значення має цей показник для прийняття управлінських рішень?
75. Назвіть основні цільові показники діяльності підприємства, які ми можемо обчислити за допомогою бюджету доходів і витрат.

76. За якими показниками здійснюють аналіз чутливості прибутку на основі бюджету доходів і витрат?
77. Коли є необхідність розрахунку гнучкого бюджету? Які фактори впливають на розробку гнучкого бюджету?
78. У чому полягає сутність управління бюджетом за відхиленнями?
79. У чому сутність і призначення бюджету руху грошових коштів?
80. Який взаємозв'язок між бюджетом доходів і витрат і бюджетом руху грошових коштів?
81. Охарактеризуйте надходження й витрачання грошових коштів від основної, фінансової та інвестиційної діяльності.
82. Які підходи використовуються під час розробки бюджету руху грошових коштів?
83. Яка методика складання платіжного календаря (графіка) надходження грошових коштів від дебіторів?
84. Наведіть методику складання графіка погашення кредиторської заборгованості за отримані матеріали, сировину та надані послуги.
85. Поясніть технологію складання бюджету руху грошових коштів.
86. Як узгодити основні операційні бюджети з бюджетом руху грошових коштів?
87. Який взаємозв'язок між такими показниками: активи, власний капітал та зобов'язання? Наведіть балансове рівняння.
88. Яка відмінність у формуванні балансу за вітчизняними та міжнародними стандартами?
89. Як здійснюється класифікація активів підприємства згідно з П(С)БО 2 «Баланс»?
90. Назвіть джерела утворення господарських засобів підприємства (пасивів) згідно з П(С)БО 2 «Баланс».
91. Поясніть, як узгоджуються основні операційні та фінансові бюджети з прогнозним балансом підприємства.
92. Які можливості надає автоматизація системи бюджетування на підприємстві?
93. Охарактеризуйте проблеми впровадження автоматизованої системи бюджетування на вітчизняних підприємствах.
94. Охарактеризуйте основні варіанти організації збирання та обробки первинної інформації про фактичні результати господарської діяльності на підприємстві для цілей бюджетування.
95. Охарактеризуйте автоматизацію бюджетування як елемент системи бюджетування.
96. Визначте основні вимоги до програмного забезпечення для автоматизації процесу бюджетування на підприємстві.
97. Назвіть основні типи програмного забезпечення для автоматизації бюджетування на підприємстві.
98. Дайте коротку характеристику функціонального призначення комп'ютерних програм для автоматизації системи бюджетування на підприємстві.
99. Визначте особливості впровадження на різних типах підприємств різних за функціональними можливостями комп'ютерних програм.

100. Дайте коротку характеристику бюджетування в АСУП «Галактика».
101. З'ясуйте сутність, роль і завдання фінансової діагностики підприємства.
102. Поясніть, яка відмінність між такими методиками: фінансова діагностика, моніторинг і традиційний фінансовий аналіз.
103. Яку внутрішню і зовнішню інформацію використовують для фінансової діагностики?
104. Поясніть, які інформаційні потоки цікавлять основних користувачів фінансової інформації.
105. У чому сутність методики агрегування статей балансу підприємства?
106. Які переваги й вади має трикомпонентний показник фінансової стійкості підприємства?
107. Наведіть формулу для розрахунку дев'ятикомпонентного показника оцінювання фінансової стійкості підприємства за методикою О. С. Коцюби.
108. Поясніть методику вертикального та горизонтального аналізу статей балансу та інших форм фінансової звітності.
109. Яка послідовність аналізу складу, структури та динаміки майна підприємства?
110. Охарактеризуйте послідовність аналізу складу, структури та динаміки джерел формування майна підприємства, який проводиться за даними пасиву балансу.
111. У чому сутність, переваги та вади коефіцієнтного аналізу фінансового стану підприємства?
112. У якому разі для агрегування застосовуються ОWA-оператор Ягера?
113. Дайте інтерпретацію методик визначення вагових значень показників за Фішберном та Т. Сааті.
114. Поясніть, як удосконалити методику оцінювання вагових значень за Фішберном.
115. Наведіть формулу для лінгвістичного розпізнання нормативних значень нечітких множин за 3-рівневою чи 5-рівневою шкалами оцінювання.
116. Які напрями подальшого розвитку новітніх методики фінансової діагностики?

ТЕМАТИКА

науково-дослідних робіт для другого етапу предметної олімпіади
з дисципліни “**ЕКОНОМІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ**”

1. Сутність економічного управління підприємством та його завдання
2. Методи розв'язання завдань економічного управління підприємством
3. Система контролінгу
4. Мікро- і макроекономічні інструменти економічного управління підприємством
5. Регламентація діяльності економічних служб на підприємстві
6. Ділова етика та етика економічного управління підприємством
7. Функції і завдання бюджетування. Система бюджетування на підприємстві
8. Сутність фінансової структури підприємства
9. Управління доходами підприємства
10. Планування прибутку від операційної діяльності
11. Прогнозний баланс: сутнісна характеристика, структура та особливості розроблення на підприємстві
12. Управлінська облікова політика підприємства
13. Сутність, завдання та принципи фінансової діагностики підприємства
14. Інформаційна база здійснення фінансової діагностики
15. Система економічного управління «витрати – обсяг – прибуток»
16. Управління робочим капіталом компанії
17. Управління інвестиційним портфелем підприємства
18. Джерела фінансування підприємства
19. Дивідендна політика підприємства
20. Регламентна документація на підприємстві
21. Інформаційне забезпечення бюджетного управління
22. Технологія формування операційних бюджетів і бюджету доходів і витрат